

ZPRAVODAJ

ČERVEN 2018

Smlouva podepsaná osobou s omezenou způsobilostí

www.bezplatnapravniporadna.cz

Smlouva podepsaná s osobou s omezenou způsobilostí k právním úkonům - platnost smlouvy

Dcera má omezenou svéprávnost v nakládání s majetkem a uzavírání smluv týkající se finančních operací. Přesto uzavřela smlouvu o půjčce na 6.000 Kč se společností Provident. Je smlouva platná? Musí vrátit celou částku i s úroky. Nebo jen částku kterou si půjčila?

Je duševně nemocná, trpí bipolární poruchou (schizofrenie), ale není zcela zbavena svéprávnosti. Poradte prosím jak mám v celé věci postupovat. Děkuji Denisa

ODPOVĚĎ:

Ve Vámi popsaném případě je klíčový § 581 občanského zákoníku, dle něhož platí, že není-li osoba plně svéprávná, je neplatné právní jednání, ke kterému není způsobilá. V tomto případě se jedná o tzv. absolutní neplatnost, tzn. že právní jednání (např. smlouva), k němuž nebyla osoba způsobilá (z důvodu svého omezení ve svéprávnosti) se považuje za neplatné od samého počátku, přičemž není nutné se této neplatnosti zvlášť dovolávat (neboť právní jednání je absolutně neplatné ze zákona).

Je-li svéprávnost Vaší dcery omezena pro případy uzavírání úvěrových smluv či zápůjčních smluv (a to i těch, které se týkají menších částek, jak je tomu ve Vámi popisovaném případě), lze považovat předmětnou smlouvu za absolutně neplatnou. V současné chvíli se nabízí v zásadě dvě varianty řešení:

1/ Opatrovník Vaší dcery se může obrátit na společnost Provident a upozornit ji na skutečnost, že svéprávnost Vaší dcery je omezena, a to i pro případy uzavírání zápůjčních a úvěrových smluv, tzn. že uzavřená smlouva je absolutně neplatná. Opatrovník Vaší dcery by se měl pokusit dohodnout se se společností Provident na tom, že půjčená částka bude společnosti Provident vrácena.

Tím, že Vaše dcera získala na základě absolutně neplatné smlouvy finanční prostředky, vzniklo na její straně bezdůvodné obohacení, které je povinna společnosti Provident vrátit (jak obecně vyplývá z § 2991 občanského zákoníku).

Je-li ve smlouvě sjednáno, že Vaše dcera je povinna spolu s jistinou vrátit společnosti Provident rovněž úrok, je nutné poukázat na § 2993 občanského zákoníku, dle něhož platí, že plnila-li strana (zde společnost Provident), aniž tu byl platný závazek, má právo na vrácení toho, co plnila. Společnost Provident má tedy právo pouze na vrácení jistiny (6.000,- Kč), nikoli na úrok (který byl ostatně sjednán v absolutně neplatné smlouvě, sjednán tedy vlastně nebyl).

Pokud by společnost Provident nebyla ochotna uznat absolutní neplatnost uzavřené smlouvy, bylo by nutné, aby se opatrovník Vaší dcery obrátil na soud s žalobou na určení neplatnosti smlouvy. Za tímto účelem je možné využít služeb advokáta:

www.advokatikomora.cz

2/ Opatrovník Vaší dcery může absolutně neplatnou smlouvu schválit a odstranit tím její neplatnost. Dle § 65/2 občanského zákoníku totiž platí, že jednal-li opatrovanec samostatně, ač nemohl jednat bez opatrovníka, považuje se opatrovancovo jednání za platné, pokud je opatrovník schválil. Toto schválení je samozřejmě vhodné učinit písemně. Je-li však uzavřená smlouva pro Vaší dceru nevýhodná (např. z důvodu vysokého úroku), bude vhodnější postupovat dle varianty ad 1/ výše.

Právní předpisy zmiňované v odpovědi:
zákon č. 89/2012 Sb. , občanský zákoník

Aktuální znění těchto právních předpisů naleznete zde:
<https://portal.gov.cz/app/zakony/>

GDPR a sociální služby

Sociální služby, červen-červenec/2018

Nejčastější otázky a odpovědi

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR, General Data Protection Regulation) představuje právní rámec ochrany osobních údajů platný na celém území Evropské unie od 25. 5.2018.

Na následujících stránkách vám přinášíme odpovědi na nejčastější dotazy týkající se GDPR v sociálních službách, které jste nám zaslali do APSS ČR.

Jak ovlivní GDPR individuální plánování?

Individuální plánování je povinnost vycházející z § 88 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Z hlediska GDPR se tedy jedná o plnění právní povinnosti zpracovatele osobních údajů. Současně však platí, že by neměly být zpracovávány nadbytečné osobní údaje. Pokud by se v individuálním plánu klienta měly objevit informace o jeho blízkých osobách, doporučujeme tyto údaje anonymizovat.

Můžeme mít jmenovky uživatelů na dveřích od pokojů?

Ano, jedná se o oprávněný zájem správce osobních údajů. V tomto případě není zapotřebí mít souhlas klienta se zpracováním osobních údajů.

Musíme mít vyjádřen souhlas se zpracováním osobních údajů od kontaktních osob klientů?

Ne, jedná se o oprávněný zájem správce osobních údajů. Platí však, že by tyto osobní údaje měly být zpracovávány v minimálním rozsahu. Doporučuje se zpracovávat pouze následující osobní údaje: jméno a příjmení, vztah ke klientovi, kontakt, tj. telefonní číslo, popř. e-mail.

Můžeme sdělovat, že je klient klientem našeho zařízení?

V určitých případech se může jednat o neoprávněné poskytnutí osobních údajů třetí osobě. Zde doporučujeme striktně dodržovat § 100 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Můžeme pracovníkovi, který nemá kvalifikaci všeobecná zdravotní sestra, pokud vykonává doprovod klienta k lékaři, předat výpis z ošetřovatelské dokumentace klienta?

Ano, za předpokladu, že bude tento dokument, resp. dokumentace uložena a zalepena v obálce. Doporučujeme, pokud je to možné, v tomto případě volit variantu, že danou dokumentaci bude mít při sobě klient.

Můžeme klienty a zaměstnance fotografovat?

Ano, ale pouze za předpokladu, že vám k tomu klient či zaměstnanec udělil (nejlépe písemný) souhlas se zpracováním osobních údajů. Tento souhlas pak musí mít podobu samostatného dokumentu a musí být v souladu s GDPR (musí se jednat o souhlas informovaný).

Můžeme požadovat po žadateli (v žádosti) výši starobního důchodu?

V tomto případě se jedná o zpracování osobních údajů bez konkrétního účelu. To, že se poskytovatel (např. v průběhu sociálního šetření) výši starobního důchodu žadatele dozví, je pochopitelné. V případě formuláře žádosti ale doporučujeme tuto kolonku odstranit.

Potřebujeme mít od žadatele vyjádřen souhlas se zpracováním osobních údajů?

Pokud žadatel podá žádost, jedná se dle čl. 44 GDPR o úmysl uzavřít smlouvu (bez ohledu na skutečnost, zda k jejímu uzavření nakonec dojde). V tomto případě není nutné od žadatelů vyžadovat souhlas se zpracováním osobních údajů. Opět platí, že by za účelem vyhodnocení žádosti mělo být vyžadováno a zpracováváno minimum potřebných osobních údajů.

Potřebujeme mít souhlas se zpracováním osobních údajů opatrovníků klientů?

S ohledem na skutečnost, že opatrovník zastupuje klienta, není nutné mít od opatrovníka vyžádán souhlas se zpracováním osobních údajů.

Vztahuje se ochrana osobních údajů i na zemřelé osoby?

Ochrana osobních údajů se vztahuje pouze na žijící osoby

Výplata důchodů v zařízeních sociálních služeb

Sociální služby, červen-červenec/2018

Nová pravidla ČSSZ pro výplatu důchodů v zařízeních sociálních služeb v praxi

"Výplata důchodů poživatelům důchodů umístěným v zařízeních sociálních služeb je upravena v ustanovení § 116c zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném od 1.2.2018 (cit.):

Poživatelům důchodů umístěným v zařízeních sociálních služeb poskytujících pobytové služby v domovech pro osoby se zdravotním postižením, domovech pro seniory, domovech se zvláštním režimem a týdenních stacionářích provádějí výplatu dávek důchodového pojištění v hotovosti tato zařízení, pokud s tímto způsobem výplaty tito poživatelé souhlasí, toto zařízení podalo žádost o tento způsob výplaty orgánu sociálního zabezpečení a ten s tímto způsobem výplaty souhlasí nebo do 30 dnů ode dne doručení žádosti zařízení nesdělil, že s tímto způsobem výplaty nesouhlasí. Dávky důchodového pojištění vyplácené podle věty první jsou splatné k 15. dni kalendářního měsíce. Způsob výplaty podle věty první nelze použít, pokud příjemcem dávky důchodového pojištění není oprávněný nebo jeho opatrovník. Zařízení je povinno vrátit orgánu sociálního zabezpečení do 8 dnů splátky dávky, které byly poukázány tomuto zařízení podle věty první, pokud tyto splátky dávky oprávněnému již nenáležely z důvodu jeho úmrtí nebo pokud oprávněný ukončil pobyt v zařízení před počátkem období, za které splátky dávky náleží; zařízení přitom těchto splátek dávkou nesmí použít jiným způsobem.

Z uvedeného vyplývají tyto hlavní zásady:

- a) Výplatu lze zařídit pouze do ZSS poskytujících pobytové služby v těchto čtyřech zařízeních: domov pro osoby se zdravotním postižením, domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a týdenní stacionář.
- b) Výplata je přípustná pouze se souhlasem oprávněného (tedy poživatele důchodu), nebo jeho opatrovníka.
- c) ZSS je zprostředkovatelem výplaty, je povinno buď příslušnou částku poživateli důchodu *vyplatit v den její splatnosti* (15. kalendářní den v měsíci), pokud tento den žije a je obyvatelem ZSS, *nebo ji do 8 dnů vrátit na účet ČSSZ.*

Pokud je klient umístěn v ZSS a nejsou splněny výše uvedené zásady a) a b) - pak se výplata důchodu řídí ustanovením § 64 odst. 1 až 8 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 2. 2018.¹

Podle nových pravidel poskytovatelé jiných druhů sociálních služeb, než jsou uvedeny výše, museli výplaty hromadným seznamem zrušit a poživatelé důchodů začali přijímat důchodové dávky jinými způsoby, tedy na účet nebo poštou.

Zařízení sociálních služeb (dále jen ZSS) ve čtyřech zmíněných druzích sociálních služeb byli postaveni před problémem, jak výplatu důchodů nově zorganizovat

¹ <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/zss.htm>

v intencích výše uvedeného písmene c), tedy 15. dne a v hotovosti do vlastních rukou poživatele důchodu.

Dosavadní praxe vyplácení důchodů hromadným seznamem výplat důchodů v ZSS probíhala zároveň s úhradou nákladů za poskytování sociální služby. Tedy v jednom okamžiku přijal klient služby svůj důchod a zároveň zaplatil úhradu, do vlastních rukou obdržel rozdíl obou částek, případně ji uložil na svoji "kartu drobných hotovostí" k úschově na depozitním účtu ZSS.

Nyní, avšak nikoli zcela nově, jsou možné tři způsoby provedení výplaty důchodu klientům ZSS:

1. Zrušit ze strany poskytovatele hromadný seznam výplat důchodů, a to po dohodě s jednotlivými klienty, kteří mají možnost požádat ČSSZ o změnu způsobu výplaty důchodu. Plátce důchodu je povinen provést takovou změnu nejpozději od splátky důchodu splatné ve třetím kalendářním měsíci po kalendářním měsíci, v němž byla uplatněna žádost o takovou změnu. Výplata důchodových dávek je klientům ZSS poté zprostředkována držitelem poštovní licence ve výplatních dnech.² Výhodou je, že se sníží zátěž zaměstnanců ZSS na výplatu důchodů v hotovosti do vlastních rukou klienta v jednom dni a zaměstnanec nemusí zajišťovat velkou sumu k výplatě důchodů hotovostí. Činnost kolem důchodů se rozprostře na všechny dny v měsíci. Důchod tak doručí klientovi přímo poštovní doručovatelka, případně ho za klienta převezme na poště pověřený pracovník ZSS. V obou případech však celý důchod musí být doručovatelkou nebo zaměstnancem poskytovatele předán do vlastních rukou klienta a teprve poté je účtována úhrada za pobyt a stravování. Negativem je každodenní spolupráce s doručovatelkou, neustálá pohotovost sociálních pracovníků být každému z klientů nápomocen při úhradě služby a zajištění zabezpečení zbývajících financí.

2. Zrušit ze strany poskytovatele hromadný seznam výplat důchodů a rovněž po dohodě s klientem zažádat o jeho výplatu poukazem na účet (důchodce nebo jeho manžela) či dalších příjemců uvedených v § 64 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb.) Pro provedení změny platí ustanovení uvedené v textu výše. Úhradu za pobyt a stravování poté lze standardně řešit trvalým příkazem z účtu uvedeného klientem, tak jak dosud bylo běžné u menšiny klientů ZSS. Výhodou je nulová práce kolem finanční hotovosti spojené s výplatou důchodů. Negativem tohoto řešení pro ZSS je nejistota úhrady nákladů za služby a také významná nejistota samotných klientů. Není výjimečným jevem, že klient nemá od osoby, jež disponuje s jeho účtem, dost prostředků na úhradu svých dalších potřeb, jako například léčiv. Zřizování účtu klientovi ZSS u některé bankovní společnosti by bylo pro pracovníky ZSS náročnou záležitostí, a to hlavně z toho důvodu, že někteří klienti se nemohou již do bankovních společností ani s pomocí doprovodu dostat a záležitost vyřídit svým jménem.

3. Ponechat hromadný seznam výplat důchodů a v den splatnosti, tedy 15. dne v měsíci, důchod v plné výši v hotovosti vyplatit do vlastních rukou klienta.

² § 64 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Případně-li den splatnosti důchodů na sobotu, neděli, svátek, vyplatit důchody až následující pracovní den. Výplata důchodu v předcházející pracovní den by mohla způsobit významné potíže s naplněním povinnosti vrátit důchodovou dávku do 8 dnů na účet ČSSZ, protože poživateli důchodu přijímající důchod hromadným seznamem výplaty důchodů do 15. dne v měsíci dávka nenáleží. V den výplaty musí tedy pověřený zaměstnanec ZSS (pokladní) zajistit dostatek finančních prostředků do pokladny ZSS a v plné výši důchod vyplatit těm, kteří jej přijímají prostřednictvím hromadného seznamu. Klient potvrdí převzetí částky důchodu podpisem dokladu o výplatě (pokud se nezvládne nebo neumí podepsat, potvrdí předání důchodu klientovi vlastnoručním podpisem dva svědci)³. Klient poté sám uváže, zda z důchodu uhradí částky za ubytování a stravu, či nikoliv. Pokud klient se zaplacením úhrady souhlasí, předá částku úhrady proti podpisu pokladní a obdrží doklad o tom, kolik bylo za úhradu zaplaceno a případně uloženo na tzv. kartu drobných hotovostí. Pokud klient není v ZSS v době výplaty důchodů přítomen, ale místo jeho pobytu je známo a je v dosahu, může ZSS vyplatit důchod klientovi do vlastních rukou v místě aktuálního pobytu, například v nemocnici. Klient poté sám uváže, zda z důchodu uhradí částky za ubytování a stravu, či nikoliv. Klient také zpravidla může využít i možnost uložení finanční hotovosti na svůj depozitní účet prostřednictvím pokladní a sociální pracovnice či jiných pověřených zaměstnanců ZSS. Nelze-li výplatu hotovosti vyplatit v místě aktuálního pobytu mimo ZSS, "je pouze na úvaze zařízení, kdy a jak výplatu důchodu zabezpečí, tj. zda např. částku po předmětnou dobu deponuje. I v takovém případě však platí povinnost zařízení částku důchodu do 8 dnů vrátit na účet ČSSZ, pokud by vyplatilo částky, které oprávněnému již nenáležely z důvodu jeho úmrtí nebo pokud oprávněný ukončil pobyt v zařízení před 15. dnem v měsíci (tj. před počátkem období, za které částky náleží)."⁴

V praxi ZSS, tak jako dosud, lze využít kombinaci všech variant výplaty důchodů, tak jak to vyhovuje každému jednotlivému klientovi vzhledem k jeho sociální situaci, přání, případným rizikům spojeným s vymahatelností úhrady za pobyt a stravu a provozních možnostech ZSS.

³ ZSS je povinno na výzvu ČSSZ předložit doklad o výplatě, a to za období až 5 let od data provedení výplaty dle Pravidel ČSSZ pro výplatu důchodů obyvatelům zařízení sociálních služeb platných od 1. 2. 2018.

⁴ Dle Pravidel ČSSZ pro výplatu důchodů obyvatelům zařízení sociálních služeb platných od 1. 2. 2018.

Letní tábory

LIPÁNEK zve na letní TÁBORY

Datum: 11. – 25. 8

Místo konání akce: Lipová-lázně

Stručný popis:

Máme ještě několik volných míst na letní tábor v Lipové-lázních v Jeseníkách od 11.8. - 25.8. 2018. Centrum integrace dětí a mládeže, z.s.

Podrobný popis:

Na letní tábor v Lipové-lázních v Jeseníkách zveme všechny děti již od 5 roků. Ozdravných pobytů se mohou také zúčastnit i rodiče s dětmi ve dvou termínech: 11.8. - 18.8. a 18.8. - 25.8. 2018.

Také pořádáme příměstské tábory v Praze pro děti již od 3 let v termínech: 30.7. - 3.8., 6.8. - 10.8. a 27. - 31.8. 2018 denně od 8:00 do 17:00

Pro děti již od 3 do 10 let je připraven pestrý a zábavný program zahrnující sportovní a výtvarné aktivity v klubu i venku (dle počasí), hry zaměřené na tvořivost a environmentální výchovu. Výše příspěvku je 300 Kč/den nebo 1500/týden, zahrnuje oběd, doplnění pitného režimu, program. Z prostorových důvodů je kapacita omezena a proto je důležité se na daný den nebo dny objednávat již nyní, na uvedených kontaktech:

Centrum integrace dětí a mládeže, z.s., Peckova 277/7, Praha 8 – tel. 224 817 724, 775 937 707, cidpraha8@centrum.cz, www.cidpraha8.cz.

Parkování na pražském letišti zdarma

Invarena

Novinka: Na pražském Letišti Václava Havla budou moci bezplatně parkovat také držitelé průkazů ZTP

To, že na velkém množství parkovišť mohou držitelé průkazů ZTP a ZTP/P parkovat bezplatně je známý fakt. Na parkovištích letiště Václava Havla však mohou bezplatně parkovat pouze držitelé průkazů ZTP/P, to se ale v nejbližších dnech změní.

Na jednotlivých parkovištích u letiště Václava Havla jsou vyhrazena místa pro držitele průkazů ZTP nebo ZTP/P, bezplatné parkování ale mají pouze postižení, kterým byl přiznán průkaz s průvodcem, což není na jiných parkovištích v ČR běžné.

Z vyjádření mluvčí letiště Mariky Janouškové ale vyplývá, že brzy budou moci bezplatně parkovat také držitelé průkazů ZTP:

„Nově skutečně budeme poskytovat zdarma i parkování pro držitele ZTP, nejen ZTP/P, a vyhrazená místa tedy budou sloužit pro držitele obou typů průkazů. Tato změna je již připravena, jakmile doběhnou nutné doprovodné procesy, bude plně v provozu. Plánujeme ji realizovat cca na začátku příštího měsíce.“

Jiří Marek, invArena

Redakční rada:

Bc. Martina Smolíková, Bc. Daniela Jeníčková

(224 817 393)

Vydává Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s.

Karlínské nám. 12

186 03 Praha 8 – Karlín

(pro vlastní potřebu)

e-mail: asociace@arpzpd.cz [http:// arpzpd.cz](http://arpzpd.cz)